

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ: ΜΙΑ ΜΙΚΡΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ

Κριτικό σημείωμα του κ. Β. ΣΑΜΠΑ

Κάθε φορά που μπαίνω στην αίθουσα του θεάτρου Κοτοπούλη είμαι κυριευμένος από δύο διαφορετικά, όσο και περίεργα συναισθήματα: την ανησυχία που δίνει ο κίνδυνος, ως τόν πῶ, του καινούργιου που πρόκειται να δῶ και το αίσθημα ταυτοχρόνα της συγυριᾶς για την γρήγορη διάλυση του πρώτου. Και πραγματικά, μόλις ἀνοιξη ἢ αὐλαία και προχωρήσει λίγο τὸ ἔργο, ὅσο ἀπαιτητικὸς θεατὴς κι' ἂν θελήσω νὰ εἶμαι νοιώθω μιὰ ἱκανοποίηση που ἐξαφανίζει κάθε διάθεση κριτικῆς τοῦ εἴδους που ἀνέφερα σὲ προηγούμενο σημείωμά μου. Κι' αὐτὸ συμβαίνει σχεδὸν κατὰ κανόνα. Ὁ θίασος Κοτοπούλη μᾶς ἔχει κακοσυνηθεῖσει τόσο στὴν ἐκλογή τῶν ἔργων του ὅσο και στὸν τρόπο που τ' ἀνεβάζει γι' αὐτὸ και πᾶμε σὲ κάθε πρεμιέρα του μὲ ἀξιώσεις πολλές, ἀξιώσεις ὁμως, που ὅπως εἶπα παραπάνω ἱκανοποιοῦνται κατὰ 99 οιο. Τὸ ἴδιο συνέβη και μὲ τὴν μουσικὴ κωμωδία «Μιά μικρὴ περιπέτεια» που μὲ τόση ἐπιτυχία παίζεται τώρα στὸ «Ρέξ».

Γκρίνιαξαν κάποτε μερικοὶ πολὺ «ὀρθόδοξοι» θεατρόφιλοι πῶς μὲ τὸ νὰ παίξῃ και ἐλαφρὰ ἔργα ὁ θίασος μιᾶς Μαρίκας, ξεπέφτει, κατεβαίνει ἀπὸ τὸ ψηλὸ βᾶθρο τῆς Τέχνης ὅπου ὄλοι τὸν θέλουμε νὰ στέκῃ Δὲν συμφωνῶ διόλου. Και πρώτα-πρώτα τὸ θέατρο δὲν εἶνε μονάχα διδαχὴ και διαπαιδαγώγησης, ἀλλὰ και τέρψη. Και στίς σημερινὲς μάλιστα περιστάσεις, ἐπιβάλλεται νὰναι περισσότερο τὸ δεύτερο παρὰ τὸ πρώτο, γιὰ νὰ ἐπιβιώσουμε ψυχικά και πνευματικά και νὰχωμε αὐριο τὸ κουράγιο νὰ παρακολουθήσωμε τὰ μεγάλα μεταπολεμικά ρεύματα που θὰ ἀναδημιουργήσουν τὸν κόσμο, που θὰ φέρουν τὴν καλλίτερη μέρα που ὄλοι περιμένομε. Ἄλλὰ και ἀπὸ ἀπόψεως τέχνης, δὲν νομίζω ὅτι δὲν εἶνε τέχνη, ὅτι δὲν κάνει τέχνη και τὸ ἐλαφρὸ θέαμα, ὅταν μᾶς παρουσιάζεται μὲ τὰ στοιχεῖα που μᾶς το δίνει ἡ τεχνικὴ ἀριότης και ἡ ὑποκριτικὴ ἰδιοφυΐα, ὅταν ἔχῃ τὴν σφραγίδα τοῦ γούστου και τῆς εὐσυνείδητης ἐργασίας. Στὸ σημείο αὐτὸ θὰ βρῶ, εἶμαι βέβαιος, σύμφωνα οὐχι μόνο τὸ πυκνὸ κοινὸ που φεύγει πιὸ εὐδιάθετο, πιὸ ἐμψυχωμένο γιὰ τὴν συνέχιση τοῦ σκληροῦ ἀγῶνα, ἀπὸ τὴν αίθουσα τοῦ «Ρέξ», ἀλλὰ και τοὺς συναδέλφους μου, συνωφρωμένους και μὴ, τῶν ἄλλων κριτικῶν στηλῶν. Δὲν ἔχει καιμιὰ σημασία ἂν ἡ ὑπόθεση τοῦ ἔργου εἶνε κοινότυπη, ἢ ἂν ἡ μουσικὴ δὲν θυμίζει Ντεμπυσὴ ἢ Στραβίνσκι ἢ ὅποιο δὴποτε ἄλλο παραδοξολόγο (ἔτσι τοὺς εἶπαν ἄλλοτε) τοῦ πενταγράμμου, σημασία ἔχει τὸ πῶς παρουσιάστηκαν

ἅλα αὐτὰ καὶ τὸ τι ἐντύπωση ἔκαναν. Στὴν προκειμένη δὲ περίπτωση ἢ ἐντύπωση εἶνε ὅτι ἡ «Μιά μικρὴ περιπέτεια» εἶνε δυὸ ὄρες πολιτισμοῦ, γούστου καὶ ἄδολης χαρᾶς, πραγματικῆς χαρᾶς.

Γιατί εἶνε χαρὰ ψυχῆς καὶ

πνεύματος νὰ ἀκοῦς καὶ νὰ βλέπῃς ἕναν Λογοθετίδη, πὺν δὲν νομισε τὸν ἑαυτὸ του ὑποτιμημένο μὲ τὸ νὰ ἔθεσε τὸ μεγάλο του ταλέντο στὴν ὑπηρεσία ἑνὸς μικροῦ θέματος γιὰ νὰ δώσῃ καὶ μ' αὐτὸ λίγη χαρὰ σ' ἕνα καταταλαιπωρημένο κοινό, μιὰ Ἄννα καὶ μιὰ Μαρία Καλουτᾶ, μιὰ Χαλκούση, ἕναν Τσαγανέα, νὰ παίζουν ὅπως ἔπαιξαν, ἕναν Ἀνεμογιάννη, νὰ σοῦ δίνει τοὺς ὠραίους ἐκείνους τόνους καὶ τὰ ἁρμονικά, τὰ γεμάτα φινέτσα καὶ γούστο σύνολα μὲ μιὰ ἀνησυχία ἀριστερίας πὺν νὰ φτάνῃ μέχρι τοῦ... ἐξωφρενικοῦ, θὰ τὸ πούν μερικοὶ ἄλλοι θίασοι, σημείου νὰ ἐπιμένῃ νὰ μὴν παρουσιάζῃ γιὰ λόγους οἰκονομίας τὰ ἴδια λουλούδια σὲ δυὸ διαφορετικὰς σκηνές, ἀντίθετα μὲ ὅ,τι ἔγινε κάποτε σὲ ἄλλες σκηνές, ὅπου λουλούδια πὺν παρουσιάστηκαν ἐπὶ σκηνῆς ὡς προσφορά θαυμαστῶν, ἀλλάζαν διαρκῶς κάτοχο, καὶ παρουσιάζονταν σὲ κάθε νέα ἐμφάνιση καὶ ἀπὸ διαφορετικὸ ἠθοποιό...

Ἡ ὑπόθεση τῆς χαριτωμένης ὀπερέττας τοῦ Ρόλφ Μέλλ, εἶνε ἡ ἱστορία μιᾶς μικρῆς πριγκίπισσας πὺν θέλουν νὰ κάμουν εἰς βάρος της «ὑψηλὴν πολιτικὴν» καὶ νὰ τὴν παντρεύουν χωρὶς νὰ θέλῃ καὶ πὺν χάρις σὲ «μιὰ μικρὴ περιπέτεια» πὺν τὴν σκαρώνει ἡ συνωμοσία τοῦ ἐρωτευμένου μαζί τῆς μνηστήρος καὶ δυὸ συγγενῶν τοῦ, καταντᾶ ν' ἀγαλήσῃ τρελλά—καὶ νὰ παντρευτῇ σὲ τέλος, φυσικὰ—τὸν ἀνεπιθύμητο γαμπρό. Ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ εἶνε διανθισμένη μὲ μιὰ ἐξυπνὴ, μὲ πολλὰς ἐδῶ κα' ἐκεῖ εὐχάριστες ἐκπλήξεις μου-

σικῆς γραμμένη ἀπὸ τὸν νεαρὸ συνθέτη Ἄλμπερτ Κέκ, πὺν τὴν ἐκτελεῖ μὲ πολὺ μπρῖο ἢ μικρὴ ὀρχήστρα τοῦ κ. Ἄλ. Γεωργιάδη καὶ ποικιλμένη μὲ ἀπειρία κωμικῶν σκηνῶν, στίς ὁποῖες ὅλοι οἱ ἠθοποιοὶ ἀποδίδουν τὸ καλλίτερο μέρος ἀπὸ τὰ πηγυῖα τοὺς ἀποθέματα. Κυριαρχοῦσαν φυσικὰ ὁ Λογοθετίδης καὶ αἱ ἀδερφές Καλουτᾶ. Τὸ παίξιμο τοῦ μοναδικοῦ μας τυπίστα κωμικοῦ ἦταν μιὰ πραγματικὴ δημιουργία. Ὁ σπουδαῖος αὐτὸς καλλιτέχνης, ἀπέδειξε ἄλλη μιὰ φορὰ πόσο δίκιο εἶχε αὐτὸς πὺν εἶπε: μικροὶ ρόλοι δὲν ὑπάρχουν, ὑπάρχουν μικροὶ καλλιτέχνες. Καὶ ὁ ρόλος τοῦ Λογοθετίδῃ χωρὶς νᾶναι καὶ τόσο μικρός, ἔγινε σὲ χέρια του σωστὸ μεγαλοῦργημα. Θὰ χρεῖα ζόμουνα πολὺ χῶρο ἀκόμη ἂν ἐπρόκειτο νὰ μιλήσω ὅσο ἔπρεπε καὶ γιὰ τοῦ: ἄλλους ἐκτελεστάς, ἀναφέρω μονάχα πὺν ὅλοι τους, ἔπαιξαν περίφημα: ἡ Μαρία Καλουτᾶ μὲ τὸ εὐγενικό, τὸ ψυχικὸ τῆς παίξιμο, ἡ Ἄννα Καλουτᾶ μὲ τὸ πολυσύνθετο ταλέντο τῆς, τὸ συναρπαστικὸ μπρῖο τῆς, ἡ Ἐλένη Χαλκούση μὲ τὸ ἰδιότυπο ταμπεραμέντο τῆς τρεῖς κυρία τῆς σκηνῆς, ὁ Χρ. Τσαγανέας . . . τέλειος αὐλικὸς μουρναῖρος ἀλλὰ καὶ διπλωματικὸς ὑπάλληλος, ὁ Δ. Μυράτ, συγκρατημένος ὅπως πάντα καὶ εὐγενικὸς σ' ὅλα του, ὁ Τ. Γαλανὸς χαριτωμένος καὶ χωρὶς ὑπερ-

βολές, ὁ ἄρτης Βλαχόπουλος,
ἓνας λαμπρὸς ἀρχιγραμματεὺς
γεμάτος τάκτι καὶ διπλωματικό-
τητα, ὁ κ. Πρωτοπαπαῆς στυλι-
ζαρισμένος ὅσο δὲν παίρνει, ὁ
κ. Χριστογιαννόπουλος, εὐθυ-
μος τύπος ἀστενομήκου πολὺ
καλὰ ἀποδοσμένος, ὡς καὶ ὁ κ.
Κέδρος ἓνας . . . συγκινητικὸς
μὲ τις ἀπελπισίης του ζαχαρο-
πλάστης, ἡ κ. Τσαγανέα ἀψο-
γη καὶ ἀδιάλλακτη κυρία τῆς
αὐλῆς καὶ τέλος τὸ μπουκέτο
ἐκεῖνο τῶν νεαρῶν κοριτσιῶν,
τῶν δ)ων Κύρου, Σκούρα, Ταβου-
λάρη καὶ Παπαδοῦκα, ποὺ χαι-
ρόσουνα νὰ τις βλέπεις νὰ κι-
νοῦνται μὲ τόση ἀνεση καὶ γάρη.
Διθύραμβος θὰ μοῦ πῆτε.
Ἴσως. Ἀλλὰ γιατί ὄχι ὅταν οἱ
ἀρετὲς μιᾶς παραστάσεως εἶνε
τόσες ὥστε νὰ μὴ φαίνονται
εἰς λίγα μειονεκτήματά της;

ΒΑΣΟΣ ΣΑΜΠΑΣ